

Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana (LOC-I)

Tilakuva 2020

Vuonna 2020 raportoitiin 23 tapausta, joissa ilma-aluksen hallinta menetettiin lennon aikana. Määrä on hieman suurempi kuin edellisenä vuonna (21) ja selvästi vuosien 2013-2019 keskiarvon (15,4) yläpuolella. Kuten vuonna 2019, myös viime vuonna dronetoiminnan lisääntyminen selittää tilanteen kasvua. Viime vuoden tapauksista 17 tapahtui dronetoiminnassa.

Suomalaisessa miehitetyssä ilmailussa hallinnan menetyksiä tapahtui 5, eli edellisvuotta vähemmän (8) ja myös vuosien 2013-2019 keskiarvoa (8,4) vähemmän. Tilanne onkin miehitetyssä ilmailussa kehittynyt kokonaisuutena viime vuosina positiiviseen suuntaan, vaikka alustavien liikennemääräarvioiden perusteella tapahtumien suhteellinen määrä näyttäisi kuitenkin nousevan aiempia vuosia korkeammaksi.

Kaikki viime vuonna suomalaisille toimijoille käyneistä tapauksista luokiteltiin onnettomuuksiksi.

Kaupallisessa ilmakuljetuksessa hallinnan menetys-tilanteet ovat harvinaisia, eikä niitä tapahtunut viime vuonnakaan suomalaisessa toiminnassa. Ulkomaiselle yleisölennoilla olleelle helikopterille sen sijaan tapahtui moottorin vikaantuminen ja siitä seurannut autorotaatio ja pakkolasku pellolle. Tämä tapaus luokiteltiin vakavaksi vaaratilanteeksi.

Yleis- ja harrasteilmailussa hallinnan menetys-tilanteita oli 5. Kokonaismäärä on hieman edellisvuotta pienempi (7) ja myös vuosien 2013-2019 keskiarvon (7,7) alapuolella. Yleisilmailussa tilanteita oli 2 ja harrasteilmailussa 3. Molemmilla osa-alueilla määrät olivat vuosien 2013-2019 keskiarvoa pienemmät. Kaikki tapaukset luokiteltiin onnettomuuksiksi. Elokuussa tapahtuneesta laskuvarjohyppykoneen epäonnistuneesta lento-onlähdöstä OTKES teki [alustavan tutkinnan](#) ²

(<https://turvallisuustutkinta.fi/fi/index/tutkintaselostukset/ilmailuonnettomuuksientutkinta/tutkintaselostuksetvuosittain/2020/12/e3laskuvarjohyppaajakuljettaneenlentokoneenepaonnistunutlento-onlahtoimolassa8.8.2020.html>)

. Myös Traficom on tekemässä tapauksesta omaa tutkintaansa.

Kolmessa onnettomuuksista oli kyse lento-onlähdön tai laskeutumisen yhteydessä tapahtuneesta sakkauksesta, mikä myötävaikutti hallinnan menetykseen.

Dronetoiminnassa hallinnan menetyksiä siis raportoitiin 17, eli hieman edellisvuotta (14) enemmän. Tyypillisesti näissä on ollut kyse teknisestä vikaantumisesta, mikä on johtanut laitteen hallinnan menetykseen.

Laserhäirintä 2020 - lue lisää täältä

Ilma-alusten laserhäirintä on myös indikaattori, jota seurataan aktiivisesti. Laserhäirintä voi pahimmillaan johtaa ilma-aluksen hallinnan menetykseen. Parina viime vuonna tällaisten tapausten määrä on laskenut selvästi. Vuonna 2018 tapauksia raportoitiin Suomessa 14 ja viime vuonna 4. Kehitys on erittäin hyvä, sillä ilma-aluksen osoittaminen laserilla aiheuttaa merkittävän lentoturvallisuusriskin. Laserhäirintä on myös rangaistava teko, josta ensimmäinen tuomio Suomessa annettiin vuonna 2018.

Lisätietoa ja tarkempia tilastoja laserhäirinnästä löydät

[täältä \(/fi/turvallisuus/ilmailu/ilma-alusten-hairinta-lasersateilla-turvallisuusriski\)](#)

Lintutörmäykset 2020 - lue lisää täältä

Viime vuonna Suomessa tai suomalaisille ilma-aluksille ulkomailla raportoitiin viime vuonna tapahtuneen yhteensä 146 lintutörmäystä. Liikennemäärien vähenemisen myötä myös lintutörmäysten määrä puolittui

edellisvuodesta (386) sekä vuosien 2013-2019 keskiarvosta (309,6).

Ilma-aluksen törmäys lintuun voi pahimmillaan aiheuttaa ilma-aluksen hallinnan menetyksen. Lintutörmäykset eivät kuitenkaan tällaisiin tapahtumiin viime vuonna johtaneet, eivätkä tyypillisesti aiempinakaan vuosina. Vuonna 2011 suomalainen purjekone törmäsi korppikotkaan Espanjassa, mikä johti koneen hallinnan menetykseen ja koneessa olleiden 2 henkilön menehtymiseen. 2013 taas tapahtui vakava vaaratilanne, kun haukka lensi pienkoneen tuulilasin läpi, mutta kone saatiin kuitenkin turvallisesti maahan.

Lisätietoja ja tarkempia tilastoja lintutörmäyksistä löydät [täältä \(/fi/turvallisuus/ilmailu/lintutormaykset\)](#)

Tulipalot ja savuhavainnot ilma-aluksissa 2020 - lue lisää täältä ▼

Yksi Traficomien seuraamista ilma-alusten hallinnan menetykseen liittyvistä indikaattoreista ovat tulipalot tai savuhavainnot ilma-aluksissa. Ilma-aluksessa tapahtuva tulipalo on tilanne, joka saattaa nopeasti johtaa ilma-aluksen hallinnan menetykseen ja tuhoutumiseen. Suomessa tai suomalaisille ilma-aluksille on raportoitu vuodesta 2013 alkaen yhteensä 82 tapausta, jossa ilma-aluksessa on havaittu savua tai tulipalo. Keskimäärin tapauksia on ollut n. 10 vuodessa ja tilanne on pysynyt varsin vakaana viimeiset vuodet. Yksikään tapauksista ei ole johtanut onnettomuuteen, mutta 23 on luokiteltu vakavaksi vaaratilanteeksi. Suurimmassa osassa kyseessä on ollut savuhavainto matkustamossa tai ohjaamossa, mutta ei varsinaista tulipaltoa.

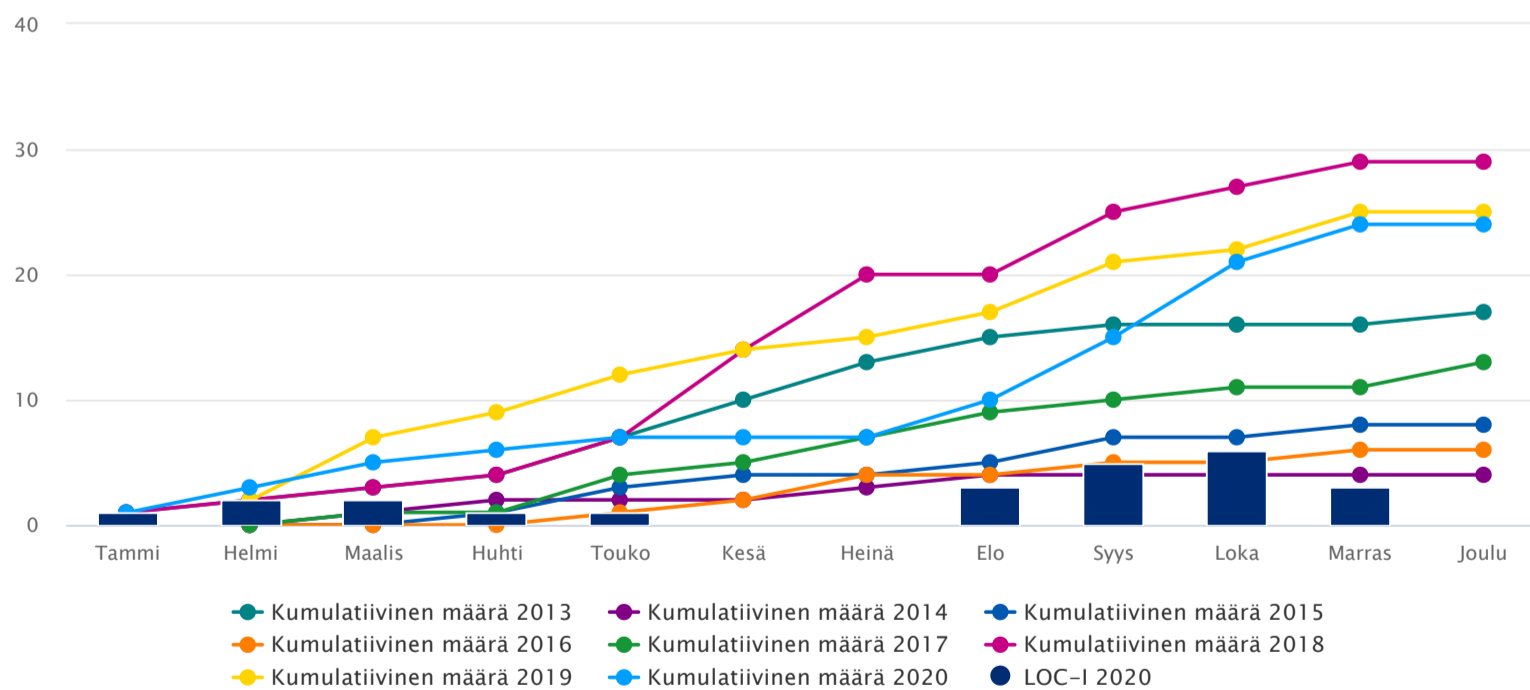
Viime vuonna savuhavaintotapauksia raportoitiin 4, mikä oli huomattavasti alle vuosien 2013-2019 keskiarvon 9,0. 1 tapauksista luokiteltiin vakavaksi vaaratilanteeksi. Toisessa tapauksessa reittikoneen ohjaamossa havaittiin savua laskun jälkeen ja kone evakuoitiin ja tästä myös OTKES teki

[alustavan tutkinnan](#)

<https://turvallisuustutkinta.fi/fi/index/tutkintaselostukset/ilmailuonnettomuuksientutkinta/tutkintaselostuksetvuosittain/2020e1lentokoneenevakuointiohjaamoonmuodostuneensavuntakiahelsinki-vantaanlentoasemalla30.6.2020.html>

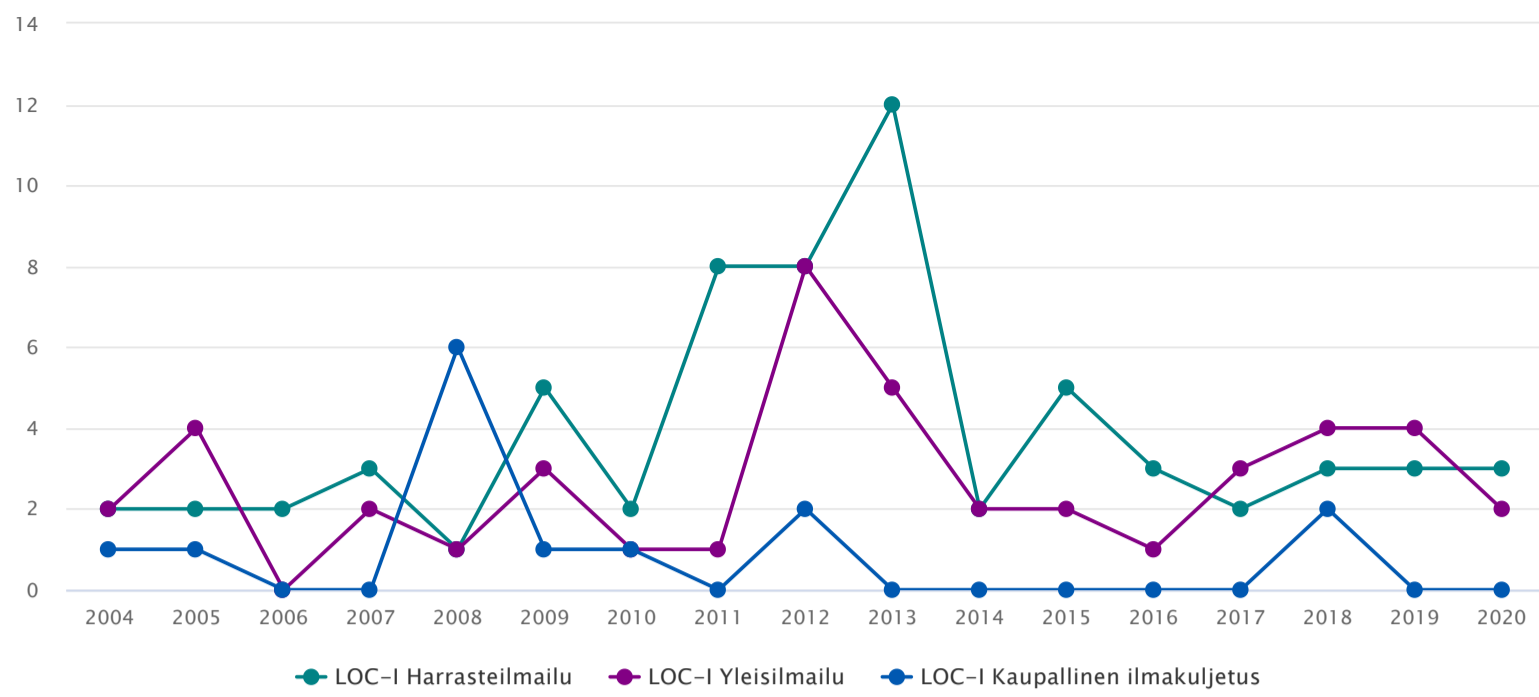
Aiemmat vuosikatsaukset löydät löydät graafien alapuolella olevista linkeistä.

Ilma-aluksen hallinnan menetys ilmassa (LOC-I) 2020

Tallenna kuvion tiedot CSV-tiedostona

Ilma-aluksen hallinnan menetys ilmassa (LOC-I) osa-alueittain 2004-2020 (ei dronet, valtion ilmailu tai ulkomaiset)

Tallenna kuvion tiedot CSV-tiedostona

AIKAISEMMAT KATSAUKSET

[Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana 2019 \(pdf, 107.91 KB\) \(/sites/default/files/34962-Liikennefakta - Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana Q4 2019.pdf\)](#)

[Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana 2018 \(pdf, 110.19 KB\) \(/sites/default/files/33756-Liikennefakta - Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana Q4 2018.pdf\)](#)

[Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana 2017 \(pdf, 388.77 KB\) \(/sites/default/files/30080-Liikennefakta - Ilma-alusten hallinnan menetys lennon aikana 2017.pdf\)](#)

14.01.2021